

บันทึก

เรื่อง การนับระยะเวลาตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้ง
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๒๒

กรรมการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๓/๑๖๔๒๙ ลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๓๖ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาความว่า ด้วยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันอังคาร ที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๓๖ ให้ความเห็นชอบร่างพระราชกฤษฎีกาให้เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรุงเทพมหานคร เขตเลือกตั้งที่ ๑ ขึ้นแทนตำแหน่งที่ว่าง พ.ศ. ที่กำหนดระยะเวลาสมัครรับเลือกตั้ง ระหว่างวันที่ ๓๑ พฤษภาคม - ๔ มิถุนายน ๒๕๓๖ และวันเลือกตั้ง วันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๓๖ เนื่องจากพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๒๒ กำหนดระยะเวลาและขั้นตอนการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ผู้เลือกตั้ง หรือพรรคการเมืองไว้ดังนี้ คือ

๑. ผู้ว่าราชการจังหวัดสอบสวนคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งว่า จะสมัครรับเลือกตั้งได้หรือไม่ให้เสร็จภายใน ๗ วัน นับแต่วันปิดการรับสมัคร (มาตรา ๒๒ วรรคสอง)
๒. การประกาศบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้ง ให้นายอำเภอประกาศก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน (มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง)
๓. การยื่นคำร้องขอเพิ่มชื่อและถอนชื่อ ผู้เลือกตั้งจากประกาศบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้งให้สามารถยื่นคำร้องต่อนายอำเภอก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน (มาตรา ๒๘ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง)
๔. การประกาศกำหนดหน่วยเลือกตั้งและการเปลี่ยนแปลงหน่วยเลือกตั้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดต้องประกาศก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน (มาตรา ๓๘ วรรคท้าย)
๕. การประกาศระบุที่เลือกตั้ง ให้นายอำเภอเป็นผู้ประกาศไม่น้อยกว่าสิบห้าวันก่อนวันเลือกตั้ง (มาตรา ๓๙ วรรคสอง)
๖. การแต่งตั้งกรรมการตรวจคะแนนประจำหน่วยเลือกตั้ง ให้นายอำเภอแต่งตั้งก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสิบวัน (มาตรา ๔๓ วรรคหนึ่ง) และสำหรับผู้ที่พรรคการเมืองเสนอชื่อเป็นกรรมการตรวจคะแนน จะต้องเสนอรายชื่อต่อนายอำเภอก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสามสิบวัน (มาตรา ๔๓ วรรคสอง)

กรรมการปกครองพิจารณาแล้วเห็นว่า

๑. พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๒๒ กำหนดระยะเวลาที่ต้องปฏิบัติโดยใช้คำต่างๆ กัน เช่น “ก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่า ... วัน” “ไม่น้อยกว่า ... วัน ก่อนวันเลือกตั้ง” หรือ “ภายใน ... วัน นับแต่วัน” เป็นต้น

๒. ในการคำนวณกำหนดระยะเวลาที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ผ่านๆ มา ในกรณีที่กฎหมายใช้คำว่า “ไม่น้อยกว่า ๗ วัน ก่อนวัน

เลือกตั้ง ไม่น้อยกว่า ๑๐ วัน ก่อนวันเลือกตั้ง ไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน ก่อนวันเลือกตั้ง ก่อนวันเลือกตั้ง ไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน หรือไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน ก่อนวันเลือกตั้ง กรมการปกครองจะคำนวณนับโดยถือระยะเวลาก่อนวันเลือกตั้งจริง ๆ โดยไม่นับวันเลือกตั้งและวันที่กฎหมายกำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือพรรคการเมืองต้องปฏิบัติรวมคำนวณเข้ากับระยะเวลาด้วย และคำว่า “ภายใน ๗ วัน นับแต่วันปิดการรับสมัคร” จะเริ่มนับหนึ่งในวันรุ่งขึ้น โดยไม่นับวันสมัครวันสุดท้ายรวมคำนวณเข้าด้วย

๓. เนื่องจากเป็นกำหนดระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ หากมีข้อผิดพลาดบกพร่องอาจจะนำไปสู่ปัญหาการร้องคัดค้านการเลือกตั้งว่าเป็นไปโดยมิชอบได้ ดังนั้น กรมการปกครองจึงหารือว่า

๓.๑ การนับระยะเวลา “ก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่า ... วัน” หรือ “ไม่น้อยกว่า ... วัน ก่อนวันเลือกตั้ง” ตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๒๒ จะต้องคำนวณนับระยะเวลาดังนี้ ถูกต้องหรือไม่ กล่าวคือ

๓.๑.๑ คำว่า “ไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน ก่อนวันเลือกตั้ง” จะมีความหมายเหมือนกับคำว่า “ก่อนวันเลือกตั้ง ๒๙ วัน”

๓.๑.๒ คำว่า “ไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน ก่อนวันเลือกตั้ง” จะมีความหมายเหมือนกับคำว่า “ก่อนวันเลือกตั้ง ๑๔ วัน”

๓.๑.๓ คำว่า “ไม่น้อยกว่า ๑๐ วัน ก่อนวันเลือกตั้ง” จะมีความหมายเหมือนกับคำว่า “ก่อนวันเลือกตั้ง ๙ วัน”

๓.๑.๔ คำว่า “ไม่น้อยกว่า ๗ วัน ก่อนวันเลือกตั้ง” จะมีความหมายเหมือนกับคำว่า “ก่อนวันเลือกตั้ง ๖ วัน”

๓.๒ สำหรับคำว่า “ภายใน ๗ วัน นับแต่วันปิดการรับสมัคร” ในการคำนวณนับระยะเวลาก็ไม่นำวันสุดท้ายแห่งการรับสมัครมานับคำนวณรวมเข้าด้วย เพราะวันสุดท้ายของการรับสมัครไม่ใช่วันปิดการรับสมัคร ถูกต้องหรือไม่

กรมการปกครอง จึงหารือมายังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อพิจารณาให้ความเห็นเพื่อจะได้ใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการกำหนดระยะเวลารับสมัครที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรุงเทพมหานครเขตเลือกตั้งที่ ๑ แทนตำแหน่งที่ว่าง และในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในคราวต่อไป

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๖) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวประกอบกับพ้องคำชี้แจงของผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมการปกครองและกรุงเทพมหานคร) แล้ว สรุปปัญหาของกรมการปกครองได้ว่า ระยะเวลาตามบทบัญญัติในมาตราต่างๆ ของกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้นจะใช้หลักเกณฑ์การนับระยะเวลาร้อย่างไร และในเรื่องนี้ในทางปฏิบัติกรมการปกครองจะคำนวณนับโดยถือระยะเวลาก่อนวันเลือกตั้งจริง ๆ โดยไม่นับวันเลือกตั้งและวันที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติรวมคำนวณด้วย ซึ่งในปัญหานี้ กรมการร่างกฎหมายคณะที่ ๖ เห็นว่า ไม่ว่ากฎหมายจะใช้ถ้อยคำว่า “ก่อนวัน

เลือกตั้งไม่น้อยกว่า..วัน” หรือ “ไม่น้อยกว่า..วันก่อนวันเลือกตั้ง” ย่อมมีความหมายเช่นเดียวกัน กล่าวคือ จะไม่นับวันเลือกตั้งและวันที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติรวมคำนวณด้วย ซึ่งการนับระยะเวลาดังกล่าวเป็นไปตามหลักการนับระยะเวลาโดยทั่วไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังนั้น การนับระยะเวลาตามที่กรมการปกครองปฏิบัติอยู่นั้นถูกต้องแล้ว

(ลงชื่อ) อัคราทร จุฬารัตน

(นายอัคราทร จุฬารัตน)

รองเลขาธิการ ฯ

ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พฤษภาคม ๒๕๓๖